

Trst se bo poklonil maestru Sofianopulu

Koncertni niz Ob desetletnici smrti se bodo spomnili skladatelja, dirigenta in pedagoga. Soudeleženi bodo tudi slovenski zbori, saj mnogi redno izvajajo njegove skladbe

Tomaž Simčič

TRST 14. novembra bo minilo 10 let od smrti skladatelja, dirigenta in profesorja na Tržaškem konservatoriju »G. Tartini« Marca Sofianopula (1952–2014). Njegovo ime je povezano s tržaško katedralo, kjer je bil dolga leta organist in stolni dirigent. V njegovem skladateljevanju prevladuje vokalno-instrumentalna, zlasti sakralna glasba, kateri je namenil večino svoje ustvarjalne sile. Mnoge njegove skladbe so že za časa njegovega življenja našle svoje mesto v repertoarju številnih zborovskih sestavov, tudi slovenskih.

Sofianopulo je zapustil obširen opus, ki ga šele po njegovi smrti lahko v vsem njegovem bogastvu odkrivamo in cenimo. In prav temu vidiku, namreč fondu njegovih rokopisov, ki jih hrani mestni gledališki muzej Carlo Schmidl, bo posvečen prvi dogodek v nizu *La sua anima rivive nella musica* (Njegova duša še naprej živi v glasbi), ki bo na sporedu v dvorani Bobi Bazlen v Palači Gopčević v Trstu v ponedeljek, 11. novembra, ob 17.30.

Za mir v Jeruzalemu

Osrednji dogodek niza v Sofianopulov spomin bo vokalno-instrumentalni koncert njegovih skladb v katedrali sv. Justa v četrtek, 14. novembra, ob 20.45. Na sporedu bodo *Regina coeli* in *Magnificat* iz Velikonočnih večernic za zbor,

Marco Sofianopulo Bil je skladatelj, dirigent in profesor na konservatoriju Tartini ARHIV

orgle, klarinet, violino, dva čela in kontrabas, *Nigun di solitudine e abbandono* (Spev osamljenosti in zapuščenosti) za violino in godalni orkester ter kantata na svetopisemsko besedilo *Pray for the peace of Jerusalem* (Prosimo za mir v Jeruzalemu) za sopran, tenor, dva zbora in orkester. Izvajalci bodo tržaški stolni zbor Cappella civica, zbor Zveze cerkvenih pevskih zborov, zbor Gruppo Incontro (dir. R. Susovsky) in sopranistka Eleonora Matjašič pod vodstvom Roberta Brisotta, pa še Komorni orkester Ferruccio Busoni, združeni zbori, sopranistka Martina Burger in baritonist

Rok Bavčar pod vodstvom Massima Bellija.

Koncert želi biti sinteza najglobljih skladateljevih izraznih hotenj: potrditve globoke vere v Kristusovo vstajenje ter presunjenost ob trpljenju, ki ga povzroča človek človeku. Ob sedanjem tragičnem dogajanju na Bližnjem vzhodu vsebuje kantata za »mir v Jeruzalemu« ne le glasbeno, ampak tudi izjemno aktualno, miravno sporočilo.

Niz se bo zaključil s koncertom mladinskih zborov v cerkvi Madonna del Mare v nedeljo, 17. novembra, ob 20. uri. Nastopili bodo mladinski zbor Audite Juvenes pod vodstvom

Gianne Visintin, mladinski zbor Fran Venturini od Domja pod vodstvom Suzane Žerjal ter mladinski zbor Coro giovanile della Città di Trieste pod vodstvom Cristine Semeraro.

Kot glasbenik, humanist in globoko čuteč človek je bil prof. Marco Sofianopulo tudi velik prijatelj Slovencev. Zanimal se je za slovensko zborovsko glasbo ter uglasbil in harmoniziral marsikatero slovensko besedilo in ljudsko pesem. Ta njegova bližina slovenskemu življu odseva tudi v pomembni soudeležnosti slovenskih poustvarjalcev na koncertih, ki se bodo v naslednjih dneh odvijali v Trstu v njegov spomin.

Na gradu Skupinska slika povezovalcev akademije TONI GOMIŠČEK

Podnebje, lega, vodni stres in teran

Projekt AGROTUR+ V okviru Akademije terana in kraških produktov so v Štanjelu spregovorili strokovnjaki, sledila je vodena degustacija

ŠTANJEL V okviru projekta AGROTUR+ je bil včeraj v Štanjelu simpozij posvečen osrednjim prepoznavnim kraškimi dobrotam, prvenstveno vinu teran. Številni strokovnjaki iz Italije in Slovenije so osvetlili tako vpliv klimatskih sprememb kot lege in predvsem vodnega stresa na kakovost grozolja in posledično na vino.

Pomen znanosti pri spoznavanju činiteljev, na katere lahko vplivajo tudi vinogradniki sami s prilagojenimi posegi v rast trt, so vsak iz svojega zornega kota orisali Luca Dellisanti (Perleuve), Klemen Lisjak (Kmetijski inštitut Slovenije) in Lorena Butinar (Univerza v Novi Gorici), Sabina Passamonti (Univerza v Trstu) pa je z izsledki raziskav potrdila zdravilne učinke rednega pitja dveh do treh kozarcev terana, ki slovi kot vino z visokim deležem antocianinov, na dan. Teoretični del sta dopol-

nila še prispevka Dejana Bavčarja (v njegovi odsotnosti jih je predstavil Klemen Lisjak) o kraškem brinjevcu in brkinski slivovki ter Metke Čandek Potokar (Kmetijski inštitut Slovenije) o tem, kako potrošniki dojemajo klasičen kraški pršut ob soočenju z nekaterimi drugimi sušenimi prasičjimi stegni.

V nadaljevanju srečanja, o katerem bomo še poročali, je sledila vodena degustacija kraških vin, sira in suhomesnih izdelkov, ki sta jo z zanosom vodila Robi Jakomin (LAS Kras) in Stelio Smotlak (Slow Food). »Food Lab« je potekal v sodelovanju projektov AGROTUR+ in Borderless okus, kar predstavlja dober primer sinergije za krepitev lokalnega kmetijstva in uveljavljanje krajevnih pridelkov, posledično pa tudi turizma v obmejnem prostoru Carso-Kras. **Toni Gomišček**

Knjiga o tem, kako je konfiniranec Luigi Spacal postal slikar

Noviteta Toskanski novinar Nicola Coccia jo bo danes predstavil v TKS

TRST Usodna je bila fotografija. Črno-bel posnetek velikega mlaja, ki nosi ime Majnik in letnico 1931. Posnel ga je Lojze Spacal, takrat 24-letni politični preganjanec, ki ga je fašistični režim konfiniral na jug Italije. V Bazilikato, v vas Accettura, kjer se je preživljal tudi s fotografijo.

Junija 2019 je Nicola Coccia v muzeju v Accetturi opazil Spacalov posnetek, ki velja za prvo fotografsko dokumentacijo tamkajšnjega starodavnega običaja dviganja maja. Toskanski novinar in raziskovalec polpretekle zgodovine se je navdušil nad zgodbo in začel raziskovati življenje in delo Tržačana Lojzeta Spacala. Nastala je tako knjiga *Vita del con-*

finato Luigi Spacal che davanti alla morte diventò pittore (Življenje konfiniranca Lojzeta Spacala, ki je pred smrtjo postal slikar). Avtor jo bo danes ob 18. uri predstavil v Tržaškem knjižnem središču na Trgu Oberdan.

Knjiga je junija letos izšla pri založbi ETS iz Pise in na nekaj manj kot 200 straneh rekonstruira Spacalovo bivanje v Bazilikati. Italijanskemu bralcu pa podrobno predstavi tudi kontekst, v katerem je bodoči likovni mojster postal antifašist. Avtor namreč spregovori o tem, kako se je vlada Benita Mussolinija spremenila v režim, o »obmejnem fašizmu« in organizaciji TIGR, ki se mu je uprla. Subverzivnega delo-

Slikar Lojze Spacal ARHIV

vanja je obtožen tudi Lojze Spacal in poslan v južno Italijo.

Nicola Coccia je gradivo za knjigo zbiral po raznih arhivih, v Državnem centralnem arhivu v Rimu je izbrskal policijska poročila o Luigiju Spacalu, ki doslej še niso bila objavljena. Raziskal pa je zlasti Spacalovo bivanje v Accetturi: fotografiranje vaškega življenja, tisti dvig mlaja, občasno zaposlitev v delavnici mizarja Rocca. Prav tu je neke noči dobil v roke majhno leseno krsto za štiriletno deklico in jo poslikal. Nobena njegova kasnejša slika ni bila deležna takega odobravanja kot tista živobarvna krsta, se je rad spominjal Lojze Spacal... In takrat, pred smrtjo, postal slikar. **P.D.**

Duhovnikov pogled na delo z mladoletnimi zaporniki

TRST Padci in preporodi so omenjeni v podnaslovu knjige duhovnika Claudia Burgja, kaplana zapora za mladoletne Cesare Beccaria v Milanu. Svoje delo *Non vi guardo perché rischio di fidarmi - Storie di cadute e resurrezione* bo danes ob 18.15 predstavil v avditoriju Muzeja Revoltella, srečanje bo uvedla tržaška varuhinja pravic zapornikov, odvetnica Elisabetta Burla.

Tema prevzgoje prestopnikov je nadvse aktualna, med mladoletnimi zaporniki pa je med drugim veliko tujih državljanov, ki se težje integrirajo v družbo. Burgio prinaša dragoceno pričevanje s terena. Srečanje prireja kulturni center Mons. Lorenzo Bellomi.

Od jutri do nedelje sejem SK Brdina

OPČINE Smučarski klub Brdina tudi letos prireja sejem rabljene smučarske opreme. Ta bo na vrsti od jutri do nedelje v Domu Brdina na Opčinah. Jutri med 16. in 20. uro bo potekalo zbiranje opreme, prodaja bo nato v soboto (zjutraj od 10. do 13. ure in popoldne od 15. do 19. ure) ter v nedeljo (od 10. do 12. in od 14. do 17. ure). Sledila bo predaja neprodane opreme, in sicer v nedeljo od 17. do 20. ure.

Člani openskega kluba bodo nudili strokovno pomoč pri zbiranju opreme, obenem pa tudi informacije o smučarskih tečajih v prihajajoči zimski sezoni. Več informacij na telefonski številki 342 0730513.